

Onderwerp: Wegcategorisering en erf dorpscentrum

Schiermonnikoog, 10 maart 2026

Aan de Gemeenteraad

Uw gemeenteraad heeft op 6 juli 2021 besloten om het centrumgebied in te richten als erf (15km/uur). Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog heeft in haar uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 opgenomen dat in de dorpskom van Schiermonnikoog een erf zal worden ingericht.

Het beoogde doel van deze maatregel is om de snelheid van het gemotoriseerde verkeer te beperken en verkeersdeelnemers te stimuleren om voorzichtiger, oplettender en socialer verkeersgedrag te vertonen. Voorts wordt in het uitvoeringsprogramma aangegeven dat het ideaalbeeld van de gemeente slimmer, duurzamer en stiller vervoer is. Naast gemotoriseerd verkeer is in toenemende mate ook de e-bike een punt van zorg. Door de relatief hogere fietssnelheden zijn fietsers landelijk vaker betrokken bij ongevallen en zorgen hogere fietssnelheden voor gevoelens van onveiligheid bij andere fietsers en bij voetgangers. Het is dan ook wenselijk om te komen tot een harmonisatie van rijnsnelheden onder gemotoriseerd verkeer, fietsers en voetgangers.

Erf – stand van zaken

In 2023 is een ontwerp onderzoek gedaan naar het inrichten van een erf in het centrum van het dorp (bijlage 2). Er is onderzoek gedaan naar de gewenste omvang van het erf in het dorpscentrum en hoe het dorpscentrum het karakter van een erf kan krijgen.

In het onderzoek is ook de wens van bewoners opgenomen om een erf in te stellen in Ds. Hasperstraat, Martha Karststraat en Rijspolder (Bungalowpark de Monnik). In 2025 heeft het college een verkeersbesluit genomen om in genoemde straten een erf in te stellen en zijn verkeersborden erf geplaatst.

Wegcategorisering

Na overleg met de Politie is in 2025 vervolgens een onderzoek uitgevoerd om een wegcategorisering voor Schiermonnikoog op te stellen. Een wegcategoriseringsplan vormt een belangrijke bouwsteen voor gemeentelijk mobiliteitsbeleid, en een belangrijk toetsings- en afwegingskader voor verkeersmaatregelen en projectenplannen op het gebied van weginfrastructuur en openbare ruimte, zoals het instellen van een erf.

Omdat de gemeente Schiermonnikoog niet beschikt over een gemeentelijk beleidsplan voor mobiliteit, en ook niet over een wegcategoriseringsplan, is het voor de gemeente niet goed mogelijk om verkeersmaatregelen zorgvuldig af te wegen en te onderbouwen. Tevens is de politie door het ontbreken van een vastgestelde gemeentelijke wegcategorisering niet in staat om te adviseren over door de gemeente voorgenomen verkeersmaatregelen. Een dergelijk advies is in veel gevallen een verplichting bij het nemen van gemeentelijke verkeersbesluiten voor het treffen van verkeersmaatregelen. De gemeente Schiermonnikoog heeft om bovenstaande redenen voor de op Schiermonnikoog aanwezige verkeersinfrastructuur een actuele wegcategorisering opgesteld op basis van een analyse van het huidige netwerk van wegen en actuele landelijke uitgangspunten.

Het college adviseert om de voorkeursvariant, variant 2, voor wegcategorisering op pagina 8 van bijlage 1 vast te stellen. In deze variant zijn de huidige snelheidsregimes van de wegen overgenomen, met aanvulling van de erven en 30 km zones in de Veerhaven, Westerburenweg buiten de bebouwde kom en bij de wegen nabij strandovergangen Badweg en Prins Bernhardweg, omdat in deze gebieden o.a. veel fietsers en voetgangers aanwezig zijn en verkeersonveiligheid wordt ervaren. Na vaststelling

van de wegcategorisering door uw raad neemt het college een verkeersbesluit om de wegcategorisering te bekrachtigen, de benodigde verkeersborden te plaatsen en bestaande verkeersborden aan te passen.

Bij de politie is advies ingewonnen over de wegcategorisering en het instellen van een erf in het dorpscentrum. Het advies van de Politie is om het erf in te richten als verblijfsruimte, waardoor het doorgaande karakter van de wegen verandert in het karakter van een erf. Het instellen van het erf is afgestemd met Qbuzz. Gezien het feit dat vanuit de concessie al een snelheidsbeperking voor het dorpscentrum geldt, verwacht Qbuzz binnen de huidige dienstregeling te kunnen blijven rijden.

Erf dorpscentrum

Het college adviseert uw raad om het erf te begrenzen volgens scenario 6 in bijlage 2.

De keuze voor een grote omvang van het erfgebied sluit het beste aan bij de ambitie van Schiermonnikoog als autoluw eiland. Tevens biedt dit scenario aanleidingen en koppelkansen voor mogelijke ingrepen die het

verblijfskarakter en de verblijfskwaliteit van het dorp voor voetgangers en fietsers kan versterken. Denk hierbij aan het activeren en versterken van bestaande groengebieden en het netwerk van routes voor langzaam verkeer én het creëren van aantrekkelijke plekken om te verblijven met schaduw en koelte. Deze ingrepen kunnen bijdragen aan:

- Schiermonnikoog; ontspanning, rustig, langzaam & dorps en gezond bewegen
- klimaatadaptatie en biodiversiteit
- slimmer spreiden van de druk op de openbare ruimte in de dorpskern

Gefaseerde uitvoering erf dorpscentrum

Het college adviseert uw raad om het erf in het centrum gefaseerd in te richten. In fase 1 wordt het verkeersbesluit genomen om het erf in het dorpscentrum in te stellen volgens de voorkeursvariant op pagina 8 van bijlage 1. We richten dan het begin én eind van het erf in met verkeersborden en een verbijzondering van de verharding ter hoogte van de verkeersborden, zodat men ervaart dat men het erf in en uit rijdt of loopt. De kosten voor fase 1 van € 12.500 vinden dekking in krediet 7124012 Woonerf Schiermonnikoog. We verwachten, indien de raad instemt, fase 1 eind 2026/begin 2027 uit te kunnen voeren.

In fase 2 richten we op basis van een participatief ontwerpproces de drukste plekken op het erf in als verblijfsruimte. Daarbij worden verblijfsruimten in het erf (Middenstreek ter hoogte van nrs. 32 tot en met 44, Hoek Badweg/Langestreek en Hoek Reeweg/Nieuwestreek/Middenstreek kwalitatief hoogwaardig ingericht. Het participatief ontwerpproces zal op basis van uitgangspunten uit het onderzoek erf Schiermonnikoog (bijlage 2) uitgevoerd worden. Vervolgens worden de werkzaamheden aanbesteed en uitgevoerd. Voor fase 2 is nog geen dekking van de kosten beschikbaar. Het college zal de raad een dekkingsvoorstel doen toekomen in NFK 2027.

Het college adviseert de raad om te besluiten:

1. De wegcategorisering vast te stellen volgens variant 2;
2. Het erf in het dorpscentrum gefaseerd aan te leggen en uitvoering van fase 1 ter hand te nemen.

Burgemeester en wethouders van de gemeente Schiermonnikoog, 16 juni 2026
de secretaris, de burgemeester,

T. Kroeze

H.A. Meendering

